

Technische analyse

AEX: dubbele top in de maak, nu omkeren?

Dit is de laatste technische analyse van het jaar. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om eenieder fijne feestdagen te wensen en een gezond 2024.

In twee maanden tijd werd de gehele neerwaartse beweging vanaf de juli-top (van 794 naar 711) weer ongedaan gemaakt. Is er sprake van een nieuwe bullmarkt? Naar mijn mening niet, maar er is wel een nieuwe technische situatie.

Twee maanden durende en zeer steile opgaande beweging

Als we teruggaan naar de oktober-bodem van 2022, bij 631, zagen we een enorme opgaande beweging die 9 maanden duurde tot aan de 794. Hiermee werd de all-time high van 830 echter niet bereikt. Deze top bij 794 was een terugtest naar de voormalige (sinds oktober 2022) stijgende bodemlijn die daarvoor al was gebroken. Dit was destijds het startsein van een neergaande beweging met een eerste doel dat werd behaald bij 710. Begin november trad echter, tegen mijn verwachting in, een verbetering op met de beweging boven de 747-749, waarna de zeer krachtige en steile opgaande beweging werd ingezet tot de recente hertest op 794.

Rente is bezig met een correctie in de stijgende trend

De huidige beweging in de aandelenmarkten werd ingezet door de correctieve beweging in de tienjaars rente. Ik verwacht dat deze correctie normaal is voor de vorming van een hogere bodem waarna de opgaande langetermijntrend in de rente weer kan worden hervat. Dit zorgt voor een aanzienlijk risico voor de aandelenmarkten.

Risico dubbele top in AEX bij 794

In de VS zien we al toppatronen ontstaan, waarbij er mogelijk sprake was van een valse doorbraak boven de all-time highs. Indices als de Russell 2000 en de DJ Transport laten juist een test van belangrijke (en lagere) toppen zien. Ook in de AEX is er het risico van een dubbele top rond de 794. Een structurele doorbraak hierboven maakt de weg vrij voor een beweging naar de 831. Wel zien we al een neerwaartse doorbraak onder de zeer steile opgaande bodemlijn (vanaf de 711). Bevestiging van een top treedt op onder de steun van 781, waarna de weg in eerste instantie openstaat richting de 747 - 749. Kortom, er is nog geen nieuwe bullmarkt en we moeten alert zijn op een omkeer aan het einde dit jaar.

De opgaande beweging gaat gepaard met een RSI-stand (overbought) die we in de laatste tien jaar niet hebben gezien

De tienjaars rente bevindt zich in een opgaande langetermijntrend

Bas Heijink werkt sinds 1998 bij ING en is sinds 2008 Technisch Analist bij het Investment Office. Bas studeerde Beleidsgerichte Financiële Economie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. In 2014 ontving hij een 'Gouden Stier' als winnaar van de publieksprijs 'Beste beleggingsexpert' van beleggingssite Belegger.nl. In 2016 en 2017 ontving hij opnieuw Gouden Stieren: als winnaar van de publieksprijs Beste technisch analist.

Grafiek AEX-index op dagbasis

Bron: Reuters Metastock XVII, 22 december 2023. Zie ook onze [uitleg van technische begrippen](#)

Risicobarometer ING Investment Office

Signaal	=	
Macro-economie	=	Groei wereldeconomie zwakt af, maar recessie lijkt voorlopig onwaarschijnlijk
Liquiditeit / rente	+	Centrale banken zijn klaar met renteverhogingen, financiële condities verbeteren
Waardering	=	Waardering aandelen rond langjarig gemiddelde, obligatierentes op aantrekkelijke niveaus
Sentiment ¹	-	Verschillende sentimentindicatoren zijn gestegen tot relatief hoge niveaus
Technische analyse ²	=	In meerdere indices is het technische beeld verbeterd

Deze tabel wordt maandelijks geüpdatet. Laatste wijziging: 20 december 2023

¹ Contra-indicator, zeer negatief sentiment kan beoordeeld worden als positief.

² Technische analyse (TA) is een manier om de koersontwikkeling op financiële markten te voorspellen en is één van de signalen die onze risicobarometer stuurt. Alle signalen (waaronder het TA-sigitaal) worden onafhankelijk van elkaar bepaald en opgeteld tot één (totaal) risicosigitaal. Dit sigitaal is bepalend voor onze tactische assetallocatie.

Disclaimer

Deze beleggingsaanbeveling is opgesteld door Bas Heijink, technisch analist en is uitgebracht door het ING Investment Office, onderdeel van ING Bank N.V. op 22 december 2023 om 08:40 uur. Voor het opstellen van deze beleggingsaanbeveling is gebruik gemaakt van de volgende wezenlijke informatiebronnen: Credit Suisse, BofA Securities, Goldman Sachs, Bloomberg, CreditSights, UBS, Standard & Poor's, Moody's, Fitch, ING FM, Citi, J.P. Morgan, Thomson Reuters Datastream, Sustainalytics of Reuters Metastock. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op de volgende waarderingsgrondslagen, methoden en aannames: koerswinstverhouding, koersboekwaardeverhouding of net asset value (NAV). Voor deze beleggingsaanbeveling zijn geen beschermde modellen gebruikt. Een beschrijving van het ING-beleid ten aanzien van informatiebarrières en belangenverstremming kunt u [hier](#) vinden. Tenzij anders vermeld, zal ING Bank N.V. de beleggingsaanbeveling niet actualiseren. Ontwikkelingen die zich na het opstellen van deze beleggingsaanbeveling hebben voorgedaan, kunnen van invloed zijn op de juistheid van de aannames waarop deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd. Beleggingsaanbevelingen worden over het algemeen 2 tot 4 keer per jaar herzien. Deze beleggingsaanbeveling behelst geen individueel beleggingsadvies maar slechts een algemene aanbeveling waarop beleggers hun beleggingsbeslissingen mede kunnen baseren en vormt geen uitnodiging tot het aangaan van welke overeenkomst of verbintenis dan ook. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op aannames en vormt geen garantie voor een bepaalde ontwikkeling of resultaat. Aan deze beleggingsaanbeveling kunnen geen rechten worden ontleend. Beslissingen op basis van deze beleggingsaanbeveling zijn voor uw eigen rekening en risico. Noch ING Bank N.V. noch ING Groep N.V. noch enige andere rechtspersoon die tot de ING Groep behoort, aanvaardt aansprakelijkheid voor enige schade in welke mate dan ook die voortvloeit uit het gebruik van bovenstaande beleggingsaanbeveling of de daarin opgenomen informatie. Beleggen brengt risico's en kosten met zich mee. U kunt uw inleg of een deel ervan verliezen. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. ING Bank N.V. is niet geregistreerd als broker-dealer en investment adviser zoals bedoeld in de Amerikaanse Securities Exchange Act van 1934, respectievelijk de Amerikaanse Investment Advisers Act van 1940, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, en evenmin in de zin van andere toepasselijke wet- en regelgeving van de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten van Amerika (hierna tezamen: 'Amerikaanse beleggingswetgeving'). Deze beleggingsaanbeveling is niet gericht tot en niet bestemd voor 'U.S. Persons' in de zin van de Amerikaanse beleggingswetgeving. Kopieën hiervan mogen niet worden verzonden of worden meegebracht naar de Verenigde Staten van Amerika of worden verstrekt aan U.S. Persons. ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van Autoriteit Financiële Markten AFM. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V. Alle rechten voorbehouden. Deze beleggingsaanbeveling mag niet worden verveelvoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook, online of offline, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ING Bank N.V. ©2022 ING Bank N.V., Amsterdam.